

Obsah

1	ÚVOD	3
1.1	Cieľ práce	3
1.2	Štruktúra práce	3
2	PROBLEMATIKA GENEROVANIA CESTOVNÝCH PORIADKOV	4
2.1	Taktové cestovné poriadky	4
2.2	Model	4
2.2.1	Predpoklady	4
2.2.2	Formulácia obmedzujúcich podmienok	6
2.2.3	Konečná formulácia modelu	8
2.3	Periodic Event Scheduling Problem	8
2.3.1	Definícia PESP.....	8
2.4	Známe algoritmy	9
2.4.1	Odijs.....	9
2.4.2	Voorhoeve.....	9
2.5	Konkrétny prípad použitia.....	9
3	NAVRHNUITÉ ALGORITMY.....	9
3.1	Minimalizačná funkcia	9
3.2	Náhodné generovanie s vylepšovaním	9
3.3	Generovanie s použitím discrete set	11
3.4	Možné využitie a obmedzenia	13
4	UŽÍVATEĽSKÁ DOKUMENTÁCIA	14
4.1	Inštalácia a spustenie programu.....	14
4.2	GUI a použité pojmy.....	14
4.3	Základné použite.....	14
4.4	Načítanie vstupných údajov	14
4.4.1	Formát vstupných údajov	14
4.5	Editovanie liniek.....	14
4.5.1	Connected Lines	14
4.5.2	Train Stops	14
4.6	Editovanie staníc.....	14

4.6.1	Town Categories	14
4.6.2	Minimal Transfer Time	14
4.7	Editovanie spojení	14
4.7.1	Zmena trasy spojenia	14
4.8	Generovanie cestovných poriadkov	14
4.8.1	Výber algoritmu	14
4.9	Prezentácia výsledných CP	14
4.9.1	Linkové CP	14
4.9.2	Staničné CP	14
5	EXPERIMENTY	15
5.1	Porovnanie algoritmov	15
5.2	Testovanie na vstupných údajoch	15
5.3	Porovnanie výsledkov	15
6	IMPLEMENTÁCIA	15
6.1	Štruktúra programu	15
6.2	Vývojové prostredie	15
6.3	Dátové štruktúry (Reprezentácia údajov)	15
6.3.1	Class Diagrams	15
6.4	Implementácia algoritmov	15
6.4.1	Class Diagrams	15
7	PROBLÉMY SPOJENÉ S IMPLEMENTÁCIOU ALGORITMOV	15
7.1	Propagation algoritmus	15
7.2	Search algoritmus	15
7.3	Varianty algoritmu	15
8	ZÁVER	15
	LITERATÚRA	16
	PRÍLOHY	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

1 Úvod

TODO: úvod, motivácia

1.1 Ciel' práce

Cieľom práce je skonštruovať cestovný poriadok zo zadaných liniek tak, aby bolo čo najviac cestujúcich spokojných pri prestupoch. T.j. optimalizovať čas na prestupoch v závislosti od počtu cestujúcich, očakávaných na danom prestupe. Súčasťou zadania práce je navrhnúť algoritmy na generovanie a optimalizáciu.

Výsledkom práce je program PTG, ktorého názov je skratka odvodená od Periodic Timetable Generation. Program poskytuje možnosť prispôbiť vstupné údaje, užívateľ tak dokáže do veľkej miery ovplyvniť výsledok generovania. Vo fáze generovania cestovných poriadkov môže zasiahnuť do behu programu len jej zrušením.

1.2 Štruktúra práce

Predložená práca má okrem úvodu a záveru nasledujúcu štruktúru.

V druhej kapitole je načrtnutá problematika generovania cestovných poriadkov a popísané algoritmy, ktoré riešia daný problém. Tretia kapitola obsahuje používateľskú dokumentáciu, ktorá objasňuje postup, ako dosiahnuť požadované výsledky. Vo štvrtej kapitole vzájomne porovnávam výsledky vygenerované použitými algoritmami, taktiež aj porovnanie so skutočným cestovným poriadkom. Piata kapitola obsahuje implementáciu. Na ňu nadväzuje kapitola, v ktorej sa snažím popísať a vysvetliť problémy, ktoré sa vyskytli pri implementácii.

2 Problematika generovania cestovných poriadkov

V tejto kapitole a rovnako ako aj celej práci sa zameriavam na problematiku cestovných poriadkov (ďalej len pod skratkou „CP“) na železnici. Taktové CP sa používajú aj pre iné dopravné siete ako železnice, ako napríklad systém integrovanej dopravy v mestách zahrňujúci metro, električky a autobusy. Časový interval v takom prípade je oveľa menší. Preto sa v texte obmedzím na pojem taktové cestovné poriadky. Špeciálne pre CP na železnici sa berie do úvahy aj infraštruktúra železničných tratí a rôzne iné obmedzenia z toho vyplývajúce, ktoré budú vysvetlené neskôr.

2.1 Taktové cestovné poriadky

Myšlienka taktových cestovných poriadkov spočíva v tom, že vlaky, prípadne vlakové spojenia, jazdia na danom úseku v pravidelných intervaloch, v tzv. taktach. Vlakové súpravy jednej vlakovej linky sú z určitej stanice vypravované vždy v rovnaký čas v každej perióde intervalu, napríklad každú hodinu.

Taktové CP prinášajú viaceré výhody. Sú transparentné a pre cestujúcich ľahko zapamätateľné, a to najmä pre ich pravidelnosť. Pre odchod vlaku si stačí zapamätať v ktorej minúte odchádza zo stanice. Koncept zachováva rovnaký čas potrebný na prestup počas celého dňa. Ak ste teda zmeškali spoj len o pár minút, znamená to, že Vám bude meškať rovnako po celý deň. A práve to je predmetom skúmania tejto bakalárskej práce, optimalizácia časov potrebných na prestupoch.

Z hľadiska plánovania je výhodné, že pri generovaní stačí uvažovať iba jeden interval. Zásadnou požiadavkou je, že situácia na konci periódy musí odpovedať situácii na začiatku periódy. V prípade zhody sa základ vygenerovaného CP pre daný interval skopíruje do celého rozsahu dňa, a tým skomponuje výsledný celodenný CP. Vlaky chodia v každej perióde rovnako až na posun.

Pre prispôsobenie taktového CP potrebám obyvateľstva a dopytu po cestovaní sa narúša periodicita. V praxi to vyzerá tak, že v prípade dopravnej špičky sa hodinový interval môže skrátiť na polhodinu, naopak mimo špičky a pri nočných spojoch natiahnuť na dvojhodinový interval. V skutočnom CP sa pridávajú spoje aj v dôsledku zvýšenia počtu cestujúcich pred víkendom a po víkende. Počas víkendov sa interval zväčšuje.

TODO: ukážka taktového cestovného poriadku

2.2 Model

V tejto sekcii popíšem model pre taktové CP na železnici. Najskôr uvediem predpoklady pre model vyplývajúce z rôznych faktorov, následne ukážem ako sa tvoria periodické podmienky na základe rôznych požiadaviek. Výsledkom bude kompletný model vychádzajúci z predpokladov a spĺňajúci uvedené podmienky.

2.2.1 Predpoklady

Predpoklady pre model môžu byť rôzne v závislosti od infraštruktúry, vlakových spojení a iných požiadaviek na CP. Spomenuté predpoklady sú vopred zadane.

Železničná infraštruktúra

Železničnú infraštruktúru tvoria uzly a trate.

- **Uzly** reprezentujú miesta v železničnej sieti, kde sa môžu vlaky vzájomne ovplyvňovať, preto sa v nich vyžaduje koordinácia. Príkladom uzla je vlaková stanica, križenia, výhybky a zoradovanie koľajisko.
- **Trate** sú spojenia z uzla do najbližšieho uzla, po ktorých sa presúvajú vlaky. Medzi dvojicou uzlov môže existovať aj viac položených paralelných tratí - koľají, a každému vlaku je vopred určená voľná koľaj po ktorej sa má presúvať. Trate môžu byť:
 - Jednokoľajové, pri ktorých sa nesmú križovať vlaky
 - Dvojkoľajové, pri ktorých je každá koľaj využívaná jedným smerom.
 - Viackoľajové, (napr.: 2 koľaje pre každý smer) na ktorých môže byť riešené predbiehanie v tom zmysle, že pre koľaje v jednom smere sú pridelené vlaky podľa rýchlosti (jedna koľaj pre IC a rýchliky, druhá pre osobné a nákladné vlaky).
- **Stanica** je uzol, určený pre zastavenie vlaku na určitý čas, pre nástup a výstup cestujúcich, ale taktiež miesto pre križovanie vlakov. Pri pohľade na stanicu ako uzol, je skrytá jej vlastná infraštruktúra. Uvažovanie a začlenenie staničnej infraštruktúry by viedlo k veľkému a komplikovanému modelu, preto stanice chápeme ako čierne skrinky. Môže nastať prípad že po vygenerovaní CP nebude realizovateľný pre obmedzenie staničnej infraštruktúry.

Vlaky

Jednotlivé vlaky sú uvažované vo forme vlakových liniek.

- **Vlaková linka** je priame vlakové spojenie medzi počiatočnou a konečnou stanicou po určitej, vopred definovanej trase. Každá linka jazdí v pravidelnom intervale, t.j. pravidelné sú vypravované vlaky v každej perióde intervalu. Pre každú linku je čas medzi dvomi stanicami vopred určený a fixný.

Cestujúci

Vzhľadom k počtu cestujúcich, ich zámeru odkiaľ, kam a v akom čase cestovať, je optimalizovaný celý železničný model. Podľa toho sú navrhované vlakové linky, ich periodicita, či použitie konkrétnych vlakových súprav.

Špeciálne požiadavky

CP musia spĺňať viacero požiadaviek, ktoré sú kladené na bezpečnostnú reguláciu, na dosiahnutie určitého štandardu poskytovaných služieb a v neposlednom rade musia byť realizovateľné samotné CP.

- **Pobyt vlaku na stanici** - je časový interval počas ktorého vlak zastaví na stanici. Spodná hranica predstavuje minimálny potrebný čas na nástup a výstup pasažierov. Na druhej strane horná hranica obmedzuje dobu státia a po uplynutí ktorej už vlak nevyťažuje kapacitu stanice. Započítava sa do celkovej doby cestovania.
- **Vlakové spojenia** - dva vlaky sú spojené, ak je medzi nimi plánovaný prestup. Dôležitým faktorom je príchod prvého nasledovaný odchodom druhého vlaku zo stanice. Taká situácia nastane ak medzi dvomi stanicami neexistuje priame vlakové spojenie, čiže nutnosť prestupu. Vlakové spojenie môže vzniknúť aj medzi dvomi vlakmi, ktoré sa na určitej spoločnej trase spájajú. Takáto kombinácia dvoch vlakov si vyžaduje prítomnosť oboch v stanici, v ktorej sú spájané do jednej vlakové súpravy. Optimalizuje sa tým veľkosť posádky (na spoločnej trase postačí jedna) a šetrí sa kapacita tratí (dva vlaky by museli mať medzi sebou bezpečnostné časové rozstupy).

- **Synchronizácia vlakov** býva výhodná, ak dve vlakové linky majú spoločnú časť na ich trasách. Tak potom čas odchodu z prvého spoločného uzla je synchronizovaný. Napríklad pri rovnakej perióde majú dve vlakové linky frekvenciu jedna, po synchronizácii je poskytovanie prepravy osôb v spoločnej časti trasy s frekvenciou dva.
- **Otáčanie vlakovej súpravy** v konečnej stanici býva v dôsledku jej využitia pre vlakovú linku v opačnom smere. Čas strávený v tomto uzle je naplánovaný tak, že započítava dobu prepojovania súpravy, prípadné overenie technického stavu a taktiež aj čas slúžiaci na zmenšovanie alebo absorbovanie meškaní.
- **Fixované príchody a odchody** sa vyskytujú napríklad pri vlakových linkách, ktoré sú zároveň medzinárodnými linkami. Čas príchodu na hranice štátu je vymedzený vzájomnou dohodou susediacich železničných spoločností a nie ako výsledok plánovacieho procesu.
- **Bezpečnostná regulácia** spočíva v tom, že dva vlaky využívajúce rovnakú trať v určitom smere sú od seba oddelené bezpečnostnými časovými rozstupmi. Časový rozdiel medzi nimi musí byť dodržaný rovnako v počiatočnom aj v koncovom uzle trate. Bezpečnostné opatrenia taktiež nepovoľujú stretávanie a predbiehanie vlakov na jednej koľaji.

2.2.2 Formulácia obmedzujúcich podmienok

V tejto sekcii si ukážeme ako sa dajú predchádzajúce požiadavky pretransformovať do obmedzujúcich periodických podmienok, ktoré používajú pre generovanie CP pomocou známych algoritmov.

Periodická obmedzujúca podmienka

Cestovný poriadok pozostáva z časov príchodu a odchodu pre všetky linky v každej stanici, ktorou prechádzajú. Pri modelovaní použijeme rozhodovacie premenné pre príchody a odchody nasledovne:

$$a_n^t \in \{0, \dots, T - 1\} \text{ čas príchodu vlaku } t \text{ do uzla } n$$

$$d_n^t \in \{0, \dots, T - 1\} \text{ čas odchodu vlaku } t \text{ z uzla } n$$

Kde parameter T je interval cestovného poriadku v minútach. Rozhodovacie premenné a_n^t a d_n^t nadobúdajú celočíselné hodnoty z domény $\{0, \dots, T - 1\}$. Vlak t podľa CP príde do stanice s v čase :25, pobudne v stanici jednu minútu a odíde v čase :26, zapíšeme pomocou obmedzujúcej podmienky takto:

$$d_s^t - a_s^t = 1$$

Inými slovami udalosť a_s^t nastane jednu minútu pred udalosťou d_s^t , a naopak udalosť d_s^t nastane jednu minútu po a_s^t .

V prípade, že príchod vlaku je v čase :59 a odchod :02 pri perióde 60 vychádza obmedzujúca podmienka:

$$d_s^t - a_s^t = -57 = 3 - 60$$

Obece preto počítame s modulo T pre vyjadrenie vzťahu pre medzi spomínanými premennými:

$$d_s^t - a_s^t = 3 \bmod 60$$

Počítanie v modulo T sa dá nahradiť a preformulovať s použitým celočíselnej premennej. Premenná predstavuje násobok periódy, ktorú treba pričítať alebo odčítať. Nahradením operácie modulo dostávame:

$$d_s^t - a_s^t + 60p = 3 \quad p \in \mathbb{Z}$$

Pre zovšeobecnenie myšlienky uvažujme a_n^t ako príchod vlaku t do uzla n , $d_m^{t'}$ ako odchod iného vlaku t' z uzla m , a ich vzťah vytvoríme pomocou časového okna $[l, u]$ namiesto fixovanej hodnoty:

$$a_n^t - d_m^{t'} + Tp \in [l, u] \quad p \in \mathbb{Z}$$

Pre skrátenú notáciu sa používa $[l, u]_T$, ktorý označuje, že časové okno je periodické s periódou T . Časové okno predstavuje interval s dolnou a hornou hranicou pre rozdiel dvoch rozhodujúcich premenných. Ekvivalentne sa dá predchádzajúci zápis skrátiť na:

$$a_n^t - d_m^{t'} \in [l, u]_T$$

Pre jednotlivé spomenuté požiadavky s periódou cestovného poriadku sa modelujú obmedzujúce podmienky nasledovne:

- **Pobyt vlaku t na stanici s** sa dá vyjadriť

$$d_s^t - a_s^t \in [2, 10]_{60}$$

Pre porovnanie sa doba 5 minút, jazdy vlaku t zo stanice s_1 do stanice s_2 zapíše

$$a_{s_2}^t - d_{s_1}^t = [5]_{60}$$

- **Vlakové spojenia** s prestupom medzi dvomi vlakmi t_1 a t_2 v stanici s je definované dvojicou obmedzujúcich podmienok, ak sa požaduje čas na prestup od 2 do 10 minút medzi oboma navzájom:

$$d_s^{t_2} - a_s^{t_1} \in [2, 10]_{60}$$

$$d_s^{t_1} - a_s^{t_2} \in [2, 10]_{60}$$

Kombinovanie dvoch vlakových liniek t_1 a t_2 , a spájanie ich vlakových súprav do jednej (napr. t_1) na spoločnej trase ohraničenej stanicami s_1 a s_2 si vyžaduje, aby boli v oboch hraničných stanicách obidva dva vlaky prítomné. Presnejšie v stanici s_1 , kde sa vlaky spájajú do t_1 , príchod vlaku t_2 musí predchádzať odchodu vlaku t_1 . Druhá obmedzujúca podmienka vyplýva analogicky pre stanicu, kde sa rozpadajú:

$$d_{s_1}^{t_1} - a_{s_1}^{t_2} \in [5, 10]_{60}$$

$$d_{s_2}^{t_2} - a_{s_2}^{t_1} \in [5, 10]_{60}$$

- **Otáčanie vlakov** v konečnej stanici pre použitie vlakovéj súpravy na linke v opačnom smere vyjadruje obmedzujúca podmienka

$$d_s^{t_2} - a_s^{t_1} \in [20, 50]_{60}$$

kde je požadovaný minimálny čas 20 minút predtým ako vlaková súprava opustí konečnú stanicu a 50 minút je maximálny čas, ktorý v nej môže pobudnúť.

- **Fixované príchody a odchody** sa vyskytujú pri medzinárodných linkách. Vlak vstupuje na územie štátu o :25 a opúšťa územie o :34. Vstup odpovedá odchodu medzinárodného vlaku od uzla na hranici, ktorý je podľa dohody napríklad v rozpätí :23 a :27. Opúšťanie odpovedá príchodu vlaku do uzla hranice v rozpätí :32 a :36.

$$d_b^t = 25$$

$$a_b^t = 34$$

$$d_b^t \in [23, 27]$$

$$a_b^t \in [32, 36]$$

Obmedzujúce podmienky nie sú ale periodické. Vyjadrujú presne hodnotu v minútach. Pre zapísanie do obecného tvaru potrebujeme pridať pomocnú premennú

$$\beta \in \{0, \dots, T - 1\}$$

Dostávame upravené periodické obmedzujúce podmienky:

$$d_b^t - \beta = [25]_{60}$$

$$a_b^t - \beta = [34]_{60}$$

$$d_b^t - \beta \in [23, 27]_{60}$$

$$a_b^t - \beta \in [32, 36]_{60}$$

Každá obmedzujúca podmienka dve rozhodujúce premenné. Ak nejaký cestovný poriadok spĺňa všetky obmedzujúce podmienky, tak pridaním m minút pre každý čas príchodu a odchodu dostaneme nový cestovný poriadok, rovnako spĺňajúci všetky podmienky. Oba CP sú v podstate rovnaké, až o posunutie o m minút. Ak pri zvolenom posunutí sú všetky pomocné premenné $\beta = 0$, tak všetky obmedzujúce podmienky pre fixné odchody a príchody sú splniteľné.

- **Synchronizáciu dvoch vlakov** t_1 a t_2 , ktoré majú značnú časť trasy spoločnú a frekvenciu jedna v perióde cestovného poriadku, skonštruujeme nasledovne: chceme posunúť odchod vlaku t_2 voči odchodu vlaku t_1 o 30 minút s chybou 2 minúty. Synchronizácia sa vzťahuje na celú spoločnú trasu so stanicami $s_i, i \in \{1, \dots, n\}$

$$d_{s_i}^{t_2} - d_{s_i}^{t_1} \in [28, 32]_{60} \quad i \in \{1, \dots, n\}$$

Po synchronizácii vlakov o 30 minút poskytuje osobnú dopravu pre na spoločnej trase s frekvenciou dva. Podobným spôsobom sa dajú synchronizovať viac ako dva vlaky.

- **Bezpečnostná regulácia** rozstupov (napr. 3 minúty) dvoch po sebe idúcich vlakov v jednom smere po tej istej trati znamená, že ak vlak t_1 opustí stanicu s v určitom čase, tak vlak t_2 nesmie opustiť stanicu do 3 minút pred ani po odchode vlaku t_1 . Keďže bezpečnostný rozstup sa týka vlakov po celej dĺžke trate medzi stanicami s_1 a s_2 , tak dostávame dve podmienky:

$$d_{s_1}^{t_2} - d_{s_1}^{t_1} \in [3, 57]_{60}$$

2.2.3 Úplná formulácia modelu

2.3 Periodic Event Scheduling Problem

Táto sekcia opisuje Periodic Event Scheduling Problem (PESP), ktorý sformulovali Serafini a Ukovich(1). PESP poskytuje akýsi framework pre podmienky typu popísané v sekcii 2.2.

2.3.1 Definícia PESP

Definícia: Nech je daná N množina udalostí, množina $A \subseteq N \times N$, časová perióda T , a časové okná $[l_{ij}, u_{ij}]$ pre všetky $(i, j) \in A$. PESP má nájsť periodický rozvrh $v_i \in [0, T)$, $i \in N$, ktorý spĺňa

$$(v_j - v_i) \bmod T \in [l_{ij}, u_{ij}] \text{ pre všetky } (i, j) \in A$$

alebo rozhodne, že vstupné podmienky sú nesplniteľné a rozvrh neexistuje.

2.4 Známe algoritmy

2.4.1 Odijk

2.4.2 Voorhoeve

2.5 Konkrétny prípad použitia

3 Navrhnuté algoritmy

V použitých algoritmoch sa pre zjednodušenie obmedzím na iba na niektoré obmedzujúce podmienky zo sekcie 2.2.2.

3.1 Minimalizačná funkcia

V navrhnuté algoritmy počítajú s minimalizačnou funkciou, ktorá je navrhnutá ako súčet cez všetky prestupy z množiny P súčinu váhy a času maximálnej doby prestupu. Formálne zapísané ako:

$$\sum^P w_{ij} (d_s^{t_j} - a_s^{t_i})$$

P je množina prestupov v CP

$p \in P$ je prestup medzi dvoma linkami v stanici s , z linky t_i na linku t_j

$a_s^{t_i}$ je čas príchodu linky t_i do prestupnej stanice s

$d_s^{t_j}$ je čas odchodu linky t_j z prestupnej stanice s

w_{ij} je počet očakávaných cestujúcich na prestupe z linky t_i na linku t_j

N je počet vlakových liniek

$i, j \in \{1, \dots, N\}$

S je množina všetkých staníc

$s \in S$ je prestupná stanica pre linky t_i a t_j

Medzi dvoma linkami môže aj viac prestupných staníc. Preto sa každý prestup okrem dvoch príslušných liniek vzťahuje aj k prestupnej stanici. Vyššie uvedený vzorec je formálne zjednodušený práve o tieto prestupy. V implementovaných algoritmoch sa to neodzrkadľuje.

3.2 Náhodné generovanie s vylepšovaním

Prvý navrhnutý a implementovaný algoritmus je založený na náhodnom generovaní a s postupným vylepšovaním aktuálne modifikovaného CP.

Popis algoritmu

Algoritmus je navrhnutý tak, že si v inicializačnej časti vygeneruje náhodný CP, a potom sa ho snaží vylepšovať. Súčasťou inicializácie je aj nastavenie množiny stabilných liniek na prázdnu a do množiny dostupných liniek, s ktorými ešte môžeme posúvať, sa pridávajú všetky zadané linky.

Vylepšovanie prebieha tak, že algoritmus si náhodne vyberie linku, ktorá ešte môže byť vylepšená, respektíve vylepšenie jej prírastku do minimalizačnej funkcie. Vybranou linkou algoritmus posúva v tom zmysle, že nastavuje čas odchodu z počiatočnej stanice prechádzaním celej množiny periódy $\{0, \dots, T - 1\}$. Množina reprezentuje minúty, o ktoré môže byť posunutý aktuálny CP linky. Pre každé posunutie si spočíta minimalizačnú funkciu pre prestupy obsahujúce vybranú linku. Prejdením celej množiny nájde minimum možného prírastku k výslednej hodnote minimalizačnej pre minútu posunutia, a ten porovná s predchádzajúcim, doteraz aktuálnym prírastkom.

Ak je nový prírastok lepší ako doteraz aktuálny, čiže menší z pohľadu minimalizácie, tak na vybranej linke sa nastaví odchod z počiatočnej stanice na minútu posunutia, pre ktorú bol vygenerovaný nový prírastok. Rovnako sa zmení aj aktuálny prírastok pre linku. Súčasne sa množina stabilných liniek nastaví na prázdnu, a množina dostupných liniek sa rozšíri opäť na všetky linky, podobne ako v inicializačnej časti na algoritmu.

V oboch prípadoch, či už je nový prírastok lepší alebo nie, sa vybraná linka pridá do množiny stabilných liniek a odoberie z množiny dostupných liniek.

Pseudokód algoritmu

- *definitions*

AllLines : is a set of all used lines

AvailableLines : is a set of lines

StableLines : is a set of lines

selectedLine : is a line

- *initialization*

$T := \text{createRandomizedTimetable}(\text{AllLines})$

AvailableLines := AllLines

StableLines := \emptyset

- *main loop*

while AvailableLines $\neq \emptyset$ **do**

 selectedLine := chooseRandomlyFrom(AvailableLines)

loop over all period of selected line $\{0, \dots, T - 1\}$

 calculate line related transfers` rating value of current shift

 newRatingValue := remember the minimum of line`s rating value

end loop

if newRatingValue < oldRatingValue **then**

 StableLines := \emptyset

 AvailableLines := AllLines

fi

 StableLines := StableLines \cup selectedLine

 AvailableLines := AvailableLines \setminus selectedLine

od

Zložitosť

3.3 Generovanie s použitím discrete set

Druhý navrhnutý algoritmus má viacero variácií, ktoré vznikli až vo fáze implementácie. Boli navrhnuté rôzne postupy, ktoré využívajú hlavné metódy pre generáciu propagate a search.

Popis algoritmu

Pseudokód algoritmu

```
--Propagation part
- definitions
- transfers : defined as from line to line on specified station
- constraints : derived from transfer, contains discrete set
-  $I$  : set of  $\{1, \dots, N\}$  where  $N$  is number of train lines used in constraints
- matrix : matrix of discrete set

- initialization
constraints := createConstraints(transfer)
constraints := createSetAndMinimizationFactor(constraints)
constraints := mergeEquivalentConstraints(constraints)

- matrix initialization
for  $i, j \in I$  do
    if  $i = j$  then
        matrix[i,j] := {0}
    else
        matrix[i,j] := {0, ..  $T - 1$ }
    fi
od
foreach constraint on  $i, j \in I$  do
    matrix[i,j] := constraint.set
    matrix[j,i] := {0} - matrix[i,j]
od

- main part
propagate(matrix)
```

```

--Search part (Backtracking)
- parameters
matrix : matrix of discrete set

- main loop
while (true) do
    propagate(matrix)

    if matrix is not valid then
        return
    fi

    bestRecord := choose best record from Set derived from constraints only
    if bestRecord was not found then
        addSolution(matrix)
    fi

    fixOnePotentialOfSet(matrix, bestRecord)

    search(matrix)

    removedFixedPotentialOfSet(matrix, bestRecord)
od

```

TODO: search part, which finds largest range of minFactors in Sets derived from constraints, fix the item of set which corresponds with minimum of minFactors in Set, and calls recursively this method

```

--Propagate method
-parameters
matrix : matrix of discrete set

-definitions
changed : boolean
I : set of {1,...,N} where N is number of train lines used in constraints

-initialization
changed := true

-main loop
while changed do
    changed := false

    for i,j,k ∈ I and i ≤ j and k ≠ i,j do
        if matrix[i,j] ⊄ matrix[i,k] + matrix[k,j] then
            matrix[i,j] := matrix[i,j] ∩ matrix[k,j]
            matrix[j,i] := {0} - matrix[i,j]
            changed := true
        fi
    od
od

```

--Construction of Timetables

TODO: first line (any line) in matrix indicate solution

Zložitosť

3.4 Možné využitie a obmedzenia

4 Užívateľská dokumentácia

4.1 Inštalácia a spustenie programu

4.2 GUI a použité pojmy

4.3 Základné použite

4.4 Načítanie vstupných údajov

4.4.1 Formát vstupných údajov

4.5 Editovanie liniek

4.5.1 Connected Lines

4.5.2 Train Stops

4.6 Editovanie staníc

4.6.1 Town Categories

4.6.2 Minimal Transfer Time

4.7 Editovanie spojení

4.7.1 Zmena trasy spojenia

4.8 Generovanie cestovných poriadkov

4.8.1 Výber algoritmu

4.9 Prezentácia výsledných CP

4.9.1 Linkové CP

4.9.2 Staničné CP

5 Experimenty

5.1 Porovnanie algoritmov

5.2 Testovanie na vstupných údajoch

5.3 Porovnanie výsledkov

6 Implementácia

6.1 Štruktúra programu

6.2 Vývojové prostredie

6.3 Dátové štruktúry (Reprezentácia údajov)

6.3.1 Class Diagrams

6.4 Implementácia algoritmov

6.4.1 Class Diagrams

7 Problémy spojené s implementáciou algoritmov

7.1 Propagation algoritmus

7.2 Search algoritmus

7.3 Varianty algoritmu

8 Záver

Literatúra

1. *A mathematical model for periodic scheduling problems.* **Ukovich, P. Serafini a W.** 550 - 581, s.l. : SIAM Journal on Discrete Mathematics 2, 1989.